

ΕΤΟΣ 73ον

30 Μαρτίου 2025

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 13 (3748)

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΡΚΟΥ

Τό ζήτημα τοῦ ὄρκου ἀπασχολεῖ συχνά τή συνείδηση τῶν χριστιανῶν πού ἔρχονται σέ δύσκολη θέση, ὅταν καλοῦνται νά ὀρκιστοῦν, στό πλαίσιο τῆς δικαστικῆς, ὑπηρεσιακῆς, ἀκαδημαϊκῆς ἢ ἄλλης παράδοσης. Αὐτό τό ζήτημα τίθεται στό σημερινό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, πού ἀναφέρεται στόν ὄρκο πού ἔδωσε ὁ Θεός στόν ἑαυτό του, προκειμένου νά πειστεῖ ὁ Ἀβραάμ, γιά τίς θεϊκές ἐπαγγελίες καί ὑποσχέσεις.

Ὁ ὄρκος στήν Ἀγία Γραφή

Ὁ ὄρκος στήν Παλαιά Διαθήκη ἦταν συνηθισμένη ὑπόθεση. Ὁ κόσμος δέν εἶχε δεχθεῖ ἀκόμα τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ζοῦσε στό πλαίσιο τοῦ Νόμου. Γι' αὐτό, κυριαρχοῦσε ἡ δυσπιστία στίς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων, συχνά ὅμως καί ἔναντι τοῦ Θεοῦ, ὅποτε ὁ ὄρκος προβαλλόταν ὡς ὁ μόνος ἀσφαλῆς τρόπος γιά τήν ὑπέρβασή της.

Τά πράγματα, ὅμως, ἀλλάζουν ἄρδην στήν Καινή Διαθήκη, ὅπου ὁ Κύριος προσωποποιεῖ ὅλες τίς ἐπαγγελίες καί ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ πρός τόν λαό του, ὅποτε ὁ ὄρκος καθίσταται περιττός. Μάλιστα, στηλιτεύεται ἔντονα ἀπό τόν Κύριο καί τίθεται ἐκτός τοῦ πλαισίου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἠθικῆς καί τῆς πνευματικῆς ζωῆς. «Ἐγώ σᾶς λέγω νά μήν ὀρκίζεσθε καθόλου» καί «νά εἶναι ὁ λόγος σας ἕνα ξεκάθαρο ναί ἢ ἕνα ξεκάθαρο ὄχι». Στήν ἴδια λογική καί ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος προτρέπει τούς χριστιανούς: «Πρό πάντων, ἀδελφοί μου, μήν ὀρκίζεσθε οὔτε στόν οὐρανό, οὔτε στή γῆ, οὔτε σέ ὅτιδήποτε ἄλλο. Νά εἶναι τό ναί πού θά πεῖτε ναί καί τό ὄχι νά εἶναι ὄχι, γιά νά μήν τεθεῖτε ὑπό τήν κρίση τοῦ Θεοῦ».

Ὁ ὄρκος κατά τούς Πατέρες

Τή διδασκαλία τοῦ Κυρίου περί τοῦ ὄρκου παραλαμβάνουν καί οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι τήν ἀναλύουν καί τήν αἰτιολογοῦν. Ὁ ἱε-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Έβρ. ζ' 13-20)

Ἡ παράκληση τῆς ἐλπίδος

Ἀδελφοί, τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὁμόσαι, ὥμοσε καθ' ἑαυτοῦ, λέγων· ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· καὶ οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. Ἀνθρωποὶ μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος· ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

ρός Χρυσόστομος λέει ὅτι «ὁ ὅρκος εἶναι φοβερός καὶ ἐπιβλαβής, φάρμακο ὀλέθριο, δηλητήριο χαλεπὸ, βέλος σατανικόν, ἰσχυρὴ παγίδα... Εἶναι τό πῶς φοβερό ἀπὸ ὅλα τὰ ἁμαρτήματα... καὶ αὐτοὶ πού φυλάττουν τὸν ὅρκο καὶ οἱ ἐπίορκοι τό ἴδιο θά κολαστοῦν».

Ὁ Μέγας Βασίλειος θεωρεῖ τὸν ὅρκο θανατηφόρο γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ ζωή· «Προξενεῖ τὸν θάνατο στίς ἀνθρώπινες ψυχές, διότι αὐτὸς πού ὀρκίζεται, πολλές φορές, προβαίνει στὴν ἐπιπορκία. Εἶναι ὄπλο ἀπάτης. Διὰ τοῦτο, ἐπιβάλλεται ἡ διακοπὴ τοῦ ὅρκου καὶ ἡ ἐπινόηση ἄλλων τρόπων, διὰ τῶν ὁποίων θά γίνονται πιστευτές οἱ καταθέσεις τῶν ἀνθρώπων».

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος συνιστᾷ τὴν ἀποφυγὴ τοῦ ὅρκου, τὸν ὁποῖο χαρακτηρίζει «φρικτό», ἐνῶ ὁ συνώνυμός του Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς θεωρεῖ τὸν ὅρκο ἔργο τοῦ πονηροῦ· «Ἐμεῖς πού ἔχουμε διαταχθεῖ νὰ μὴν ὀρκιζόμαστε οὔτε σὲ τρίχα... δὲν φρίττουμε πού συχνὰ ἐπικαλούμαστε τὴν ἀνώτατη κεφαλὴ τοῦ παντός, τὸν ἴδιο τὸν Θεὸ καὶ τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ τόσο, ἀλίμονο, προχώρησε ἡ φοβερὴ τόλμη, ὥστε καὶ τὰ ἴδια τὰ ἀπόρρητα σύμβολα τοῦ σωτηρίου πάθους, τὸ Θεῖο αἷμα... νὰ τὰ τοποθετοῦμε πάνω σὲ χαρτί σὰν μελάνι, ἐπιβεβαιώνοντας τοὺς ὅρκους, τοὺς ὁποίους ὁ ἀληθινὸς δεσπότης

ΧΑΡΙΣΤΕ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΑΓΑΠΑΤΕ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
www.apostoliki-diakonia.com.gr

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, γιατί, ὅταν ὁ Θεός ἔδωσε τὴν ὑπόσχεση στὸν Ἀβραάμ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε κάποιον ἀνώτερό του, στὸν ὁποῖο νὰ ὀρκιστεῖ, ὀρκίστηκε στὸν ἑαυτό του, καὶ εἶπε: «Σέ διαβεβαίω ὅτι θὰ σέ εὐλογήσω πλουσιοπάροχα καὶ θὰ σοῦ δώσω πληθὸς ἀπογόνων»· καὶ ἔτσι, ἀφοῦ ἔδειξε μακροθυμία, (ὁ Ἀβραάμ) κέρδισε τὴν ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ. Γιατί οἱ μὲν ἄνθρωποι ὀρκίζονται σέ κάποιον ἀνώτερο, καὶ ὁ ὅρκος θέτει τέρμα σέ κάθε ἀμφισβήτησή τους καὶ ἐπικυρώνει τὴ διαβεβαίωση· ἐνῶ ὁ Θεός, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ δείξει στοὺς κληρονόμους τῆς ὑποσχέσεώς του μέ μεγαλύτερη ἔμφαση ὅτι ἦταν ἀμετάκλητη ἢ ἀπόφασή του, τὴν ἐγγυήθηκε μέ ὅρκο, ὥστε μέ δύο ἀμετάκλητα πράγματα (τὴν ὑπόσχεση καὶ τὸν ὅρκο), μέ τὰ ὁποῖα εἶναι ἀδύνατο νὰ πεῖ ψέματα ὁ Θεός, νὰ ἔχουμε ἰσχυρὴ ἐνθάρρυνση, ὅσοι καταφεύγουμε σ' αὐτόν μέ πίστη, ὅτι θὰ διατηρήσουμε σθεναρά τὴν ἐλπίδα (γιά τὴ μέλλουσα ζωὴ)· τὴν ὁποία (ἐλπίδα) ἔχουμε ὡς ἀσφαλὴ καὶ βέβαιη ἄγκυρα τῆς ψυχῆς μας καὶ ἡ ὁποία εἰσέρχεται στό ἐσώτερο τοῦ καταπετάσματος ὅπου πρὶν ἀπὸ ἐμᾶς καὶ γιά χάρη μας εἰσῆλθε ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος (κατὰ τὴν ἐπίγειά ζωὴ του) ἀποδείχθηκε ἀρχιερεὺς «αἰώνιος κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ».

(Ἀπὸ τὴ νέα ἔκδοση: Ἡ Καινὴ Διαθήκη, τὸ πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνικὴ ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

τῆς χαρακτήρισε ὅλους ἔργο τοῦ πονηροῦ καὶ ἔτσι, ἀλίμονο, καθιστοῦμε συνεργὸ τοῦ πονηροῦ αὐτόν πού κατέλυσε τὸ κράτος ἐκεῖνου».

Ἀποφυγὴ τοῦ ὅρκου

Ἀπὸ τὰ παραπάνω, γίνεται σαφές ὅτι ὁ ὅρκος ἀντιβαίνει στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ἀπὸ τοὺς χριστιανούς. Δυστυχῶς, ὅμως, παρατηρεῖται, στίς μέρες μας, εὐκολία καὶ ἐπιπολαιότητα στὴ χρῆση του. Πολλοὶ χριστιανοὶ καταφεύγουν στὸν ὅρκο, καὶ μάλιστα ψευδῶς, χωρὶς ν' ἀντιλαμβάνονται τὸ μέγεθος τῆς πώσης τους. Ἔτσι, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι μποροῦν νὰ βιώσουν τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μέσα στὴν Ἐκκλησία, ἐντούτοις ἐπιλέγουν τὴν Ἰουδαϊκὴ λογικὴ, ἐπιδεικνύοντας σαφές ἔλλειμμα ἀγάπης πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὑποκριτικὴ πίστη πρὸς τὸν Θεό.

Ἡ ἀλήθεια μπορεῖ νὰ ἔχει κόστος. Τελικά, ὅμως, δικαιώνει καὶ τιμᾷ ἐκεῖνον πού τὴν ἐπιλέγει, γιατί εἶναι μίμηση καὶ οἰκείωση τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Κύριος ἔστειλε τὸ μήνυμα πού πρέπει νὰ ἐδραιώνει ὅλους ὅσοι εἴμαστε παιδιὰ του, στὴν ἐπιλογὴ τῆς ἀλήθειας: «Ἐγὼ εἰμί ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ».

Ἀρχιμ. Ἑ. Οἰκ.

30 Μαρτίου 2025: ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ)

Ζαχαρίου Κορίνθου, Εμβούλης μητρός Ἀγ. Παντελεήμονος.

Ήχος: βαρύς – Ἑωθινόν: Ζ΄ – Ἀπόστ.: Ἑβρ. στ΄ 13-20 – Εὐαγγ.: Μάρκ. θ΄ 17-31.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 6 Ἀπριλίου, Ε΄ Νηστειῶν (Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας).

Ἀπόστολος: Ἑβρ. θ΄ 11-14 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. ι΄ 32-45.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ, ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΑΝΝΟΥ

ΑΝΔΡΕΑ (ΝΑΝΑΚΗ)

ΗΣΥΧΑΣΜΟΣ

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

(Α΄ ἔκδ., σχῆμα 14x21 ἑκατ., σελ. 224)

Ὡς ἀναγράφεται στά Προλεγόμενα τοῦ βιβλίου, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μετέχει ἐμπειρικά, διὰ τῶν Ἀγίων τῆς, γνωστῶν καί ἀγνώστων, ἐπωνύμων καί ἀνωνύμων, ἀλλά καί τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, στή μεγαλύτερη ἀνθρώπινη ἀποκάλυψη τοῦ θεϊκοῦ μυστηρίου, ὅμως καί ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι φθάνουμε ἕως ἑνα σημεῖο. Οἱ φιλοκαλικοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, γνωστοί καί ὡς ἡσυχαστές, εἶχαν κοινωνία, γνώση τοῦ νοός μέ τόν Χριστό καί ἐγκαταβίωση τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά τους. Μέ τό πνεῦμα αὐτό παραδίδεται τό παρόν πόνημα στούς ἀναγνώστες, μέ τήν πεποίθηση ὅτι ἡ θεολογία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, καί ἰδιαίτερα τῶν νηπτικῶν - φιλοκαλικῶν, μᾶς γνωρίζει μεθοδολογίες, πού ὁδηγοῦν στή θεραπεία τῶν ἀνθρώπινων παθῶν.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΑΝΑΡΙΟΥ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

(Α΄ ἔκδ., σχῆμα 14x24 ἑκατ., σελ. 104)

Ἡ Ἀποστολική Διακονία προχώρησε στήν ἔκδοση αὐτοῦ τοῦ πνευματικοῦ βιβλίου, στό ὅποιο ἀναλύονται ἡ μοναξιά, ἡ σιωπή καί ἡ προσευχή ὡς ἔννοιες τῆς ὀρθόδοξης πνευματικότητας.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἀγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Αθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθόδοξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Αθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν νῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr